

سوال ۲۱: گزینه ۱

واقع گرا بودن شعر مربوط به قلمروی فکری سبک خراسانی است.

سوال ۲۲: گزینه ۱

در این گزینه ویژگی‌های زبانی موجود در «کلیله و دمنه» یافت نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: جمع کلمه «گروه» با نشانه «ان»

گزینه ۳: به کارگیری کلمه «بگسست» در معنی «بریده شد»

گزینه ۴: جدانویسی نشانه منفی ساز فعل «نه»: نه اندیشد

(در گزینه ۱ نیز ویژگی‌های زبانی موجود در «کلیله و دمنه» یافت می‌شود؛ چراکه حرف «را» در کاربردی قدیمی به کار رفته است.)

سوال ۲۳: گزینه ۲

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: محمدبن جریر طبری از نویسندگان قرن سوم است.

گزینه ۳: «تحفه الاحرار» از آثار جامی است نه سلمان ساوجی.

گزینه ۴: «چهارمقاله» از آثار نظامی عروضی است نه نظامی گنجوی.

سوال ۲۴: گزینه ۴

آثار ادبی منثور و منظوم این زبان، از میان رفته است، ولی ترجمه عربی و فارسی بعضی از آنها مانند «کلیله و دمنه» و «هزار و یک شب» در دست است.

دقت کنید «درخت آسوریک و یادگار زریران» از جمله آثار بازمانده زبان پهلوی هستند.

سوال ۲۵: گزینه ۴

مورد «الف» از ویژگی‌های فکری شعر خراسانی است.

مورد «ب» از ویژگی‌های «ادبی» نثر سبک عراقی است.

پاسخ تشریحی ادبیات اختصاصی ۱۴۰۲ داخل کشور - مهدی ضیائی

سوال ۲۶: گزینه ۱

«جامی» مثنوی‌هایی به پیروی از نظامی سرود که **تحفه الاحرار** یکی از آنهاست.

«شمس قیس رازی» از نویسندگان زبردست این دوره است و اثر معروفش، **المعجم فی معاییر اشعار العجم**، از نخستین و مهم‌ترین آثار در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر به شمار می‌رود که نثر او در مقدمه مصنوع و در اصل کتاب، ساده و عالمانه است.

«شاه نعمت اله ولی» از شاعرانی است که در تصوّف و طریقت مقامی بلند دارد.

واقع‌گرایی شاخصه اصلی شعر «وحشی بافقی» است.

سوال ۲۷: گزینه ۳

بررسی موارد نادرست:

«ج»: پروین در قصیده به سبک ناصر خسرو به روانی و لطافت سعدی شعر می‌سراید. اوج سخن پروین در قطعات اوست که در آنها به شیوه انوری و سنایی توجه دارد.

«د»: **جمالزاده** در داستان بیشتر از اینکه به محتوا توجه داشته باشد، به سبک نویسندگی و کاربرد کلمات عامیانه و متداول در نثر توجه دارد.

سوال ۲۸: گزینه ۲

نمایش‌نامه نویسی نوع ادبی جدیدی در ایران به شمار می‌رود و با این شکل غربی اش در ادب کهن سابقه ای ندارد. در دوره **ناصرالدین شاه** با رفت و آمد ایرانیان به اروپا، این نوع ادبی هم رواج یافت. اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت، **میرزا آقا تبریزی** بود. زبان این نمایش‌نامه‌ها **ساده، روان، بی تکلف و عوام فهم** است.

سوال ۲۹: گزینه ۳

در این بیت واژه‌ای در معنای مجازی به کار نرفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «بازو» مجاز از قدرت

گزینه ۲: «ربنا» مجاز از دعا

گزینه ۴: «آهن» مجاز از پتک یا سلاح جنگی

پاسخ تشریحی ادبیات اختصاصی ۱۴۰۲ داخل کشور - مهدی ضیائی

سوال ۳۰: گزینه ۲

وجه شبه‌ها: سرگشته - می افتم - می گردم
ادات تشبیه: چو - چون - فام (در گل فام) - آسا (در سرو آسا)

سوال ۳۱: گزینه ۴

بیت فاقد آرایه جناس است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: لف و نشر: گل و بلبل - حسن و عشق
تشبیه: شاعر رنگ خود را به گل و نوای خود را به آهنگ
بلبل تشبیه کرده است.
جناس: من و چمن

گزینه ۲: لف و نشر: آه و اشک - آتش و آب
تشبیه: آه به آتش و اشک به آب مانند شده است.
جناس: آه و آب

گزینه ۳: بحر و کان - چشم و لب
تشبیه: چشم به دریا و لب خشک به کان (معدن) مانند شده است.
جناس: در و تر

سوال ۳۲: گزینه ۴

ایهام: چین: ۱. پیچ و تاب ۲. کشور چین
زنگبار: مجاز از مردم زنگبار
تشخیص و استعاره: رفتن زلف
ایهام تناسب: شام: ۱. شب ۲. نام منطقه‌ای (مد نظر نیست اما با چین تناسب دارد)

سوال ۳۳: گزینه ۱

ایهام: مهر: ۱. خورشید ۲. عشق
ایهام تناسب: مشتری: ۱. خریدار ۲. نام سیاره (مد نظر نیست اما با مهر تناسب دارد)
تشبیه: ترکیب «مهر رخ» اضافه تشبیهی است.
مجاز: «رخ» مجاز از معشوق / «نیم جو» مجاز از مقدار کم

پاسخ تشریحی ادبیات اختصاصی ۱۴۰۲ داخل کشور - مهدی ضیائی

سوال ۳۴: گزینه ۲

بررسی ابیات:

بیت «الف»: فاقد ادات تشبیه (دقت کنید «چو» در معنای «وقتی که» به کار رفته است و ادات به شمار نمی‌آید!)

بیت «ب»: همه ارکان تشبیه یافت می‌شود.

بیت «ج»: همه ارکان تشبیه یافت می‌شود.

بیت «د»: فاقد ادات تشبیه («چون» به عنوان «حرف ربط» به کار رفته است!)

بیت «ه»: همه ارکان تشبیه یافت می‌شود.

سوال ۳۵: گزینه ۳

بیت فاقد جناس است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: تشبیه: ابروی یار به هلال عید مانند شده است. ایهام تناسب: پیوسته: ۱. همواره ۲. متصل (مدنظر نیست اما با ابرو تناسب دارد)

گزینه ۲: مجاز: «گیتی» مجاز از کارهای گیتی

گزینه ۴: تلمیح: اشاره به واقعه رستاخیز

لف و نشر: رنج و راحت - چنان و چنین

جناس: گران و نگران

سوال ۳۶: گزینه ۲

بیت «ج»: حسن تعلیل: شاعر علت سرخی لب معشوق را خوردن خون دل عاشقان دانسته است.

بیت «الف»: استعاره مکنیه: خندۀ صبح

بیت «ب»: لف و نشر: سرشک و چهره - سیم و زر

بیت «ه»: موازنه: واژه‌های دو مصراع نظیر به نظیر دارای سجع متوازن و متوازی هستند.

بیت «د»: ایهام: تاب: ۱. فروغ و روشنی ۲. پیچش

سوال ۳۷: گزینه ۴

در این بیت «زندگانی و گزینی» واژه‌های قافیه هستند؛ ولی حروف اصلی مشترک بین آنها وجود ندارد.

سوال ۳۸: گزینه ۱

«آب و خواب» قافیه‌های این بیت هستند که به عنوان وجه شبه نیز در خلق آرایه تشبیه به کار رفته‌اند. در سایر گزینه‌ها واژه‌های قافیه، وجه شبه نیستند.

سوال ۳۹: گزینه ۴

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: فعولن فعولن فعولن فع

گزینه ۲: فاعلاتن فع لن فعلاتن فع لن

گزینه ۳: مستفععلن مفاعلُ مستفععلن فعل

سوال ۴۰: گزینه ۳

وزن مشترک بیت صورت و گزینه ۳: مستفععلن مفاعلُ مستفععلن فعل

سوال ۴۱: گزینه ۴

مصراع‌های سروده شده در بحر «رمل»: «الف، ج و د»

مصراع‌های سروده شده در بحر «رجز»: «ه»

سوال ۴۲: گزینه ۲

مصراع‌های دارای وزن دوری:

از خم ابروی توام هیچ گشایشی نشد

راحت که شد مکرر دلکوب‌تر ز رنج است

مصراع‌های سروده شده در بحر «هزج مسدس محذوف»:

دلم رفت و ندیدم روی دلدار

چه ره بود این که زد در پرده مطرب

پاسخ تشریحی ادبیات اختصاصی ۱۴۰۲ داخل کشور - مهدی ضیائی

سوال ۴۳: گزینه ۱

بررسی اختیارات ابیات:

بیت «الف»: اختیار بلند بودن هجای پایانی در مصراع دوم

بیت «ب»: اختیار آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن در رکن اول / اختیار ابدال در رکن «فعلن» / اختیار بلند بودن هجای پایانی در مصراع دوم

بیت «ج»: اختیار ابدال در واژه «غارت» در مصراع اول / اختیار بلند بودن هجای پایانی در مصراع اول

بیت «د»: اختیار آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن در رکن اول مصراع دوم / اختیار ابدال در رکن «فعلن» در مصراع دوم / اختیار بلند بودن هجای پایانی در مصراع اول

سوال ۴۴: گزینه ۳

وزن شعر: مفتعلن مفاعلهن مفتعلن مفاعلهن

سی	ن	ی	خا	قا	نی	ی	گر	پ	شو	یی	یز	زن	گ	ع	نا
-	U	U	-	-	-	U	-	U	-	-	-	-	U	U	-
مفتعلن				مفاعلهن				مفتعلن				مفاعلهن			

در رکن دوم، سوم و چهارم اختیار قلب رخ داده است.

سوال ۴۵: گزینه ۱

ابیات صورت سوال بیان می‌کند که «عاشق در راه عشق، به دنبال خواب نیست!» در حالی که شاعر در بیت گزینه ۱ خود را محو تماشای یار می‌بیند به گونه‌ای که دیگر خواب به چشمانش نمی‌آید.

سوال ۴۶: گزینه ۱

مفهوم بیت گزینه ۱: آنچه مانع وصال می‌شد از میان رفت.

مفهوم مشترک سایر ابیات: با رفتن معشوق، عاشق جانش را از دست می‌دهد.

پاسخ تشریحی ادبیات اختصاصی ۱۴۰۲ داخل کشور - مهدی ضیائی

سوال ۴۷: گزینه ۳

مفهوم مشترک صورت سوال و گزینه ۳: دائمی بودن عشق به یار در وجود عاشق، حتی زمانی که دشمن به جنگ او بیاید!

سوال ۴۸: گزینه ۲

مفهوم مشترک بیت صورت و گزینه ۲: حوادث روزگار، ابتدا به کسی که جایگاه بالاتری دارد آسیب می‌زند.

سوال ۴۹: گزینه ۴

تصویر خلق شده در بیت صورت سوال، تابش نور خورشید به هنگام صبح است. در بیت گزینه ۴ نیز طلوع خورشید از پی شب توصیف شده.

سوال ۵۰: گزینه ۱

مفهوم مشترک بیت «ب و د»: نتیجه ستمگری، نابودی است.